

VOORSTEL AAN DE RAAD

Voorstel van: College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder: Wethouder A.J.P.M. van Eert
Commissie: Bestuur en Samenleving

Documentnummer
691284

Zaaknummer
691154

Datum voorstel: 13 januari 2026

Onderwerp: Kadernota GGD Hart voor Brabant 2027

Inleiding:

De gemeente Boekel neemt voor de invulling van haar wettelijke taken deel in de gemeenschappelijke regeling (GR) GGD Hart voor Brabant. Op basis van de bepalingen in deze regelingen wordt uw gemeenteraad jaarlijks een kaderbrief aangeboden. De kaderbrief is de jaarlijkse voorbereiding op de begroting van de GGD en behandelt de inhoudelijke koers en een eerste prognose van de financiële gevolgen.

Deze kaderbrief zet de ontwikkelingen en het beleid voor 2027 uiteen en beschrijft het huidige beleid, de verwachte ontwikkelingen en de financiële uitgangspunten. De kaderbrief is een vertaling van de vierjarenvisie (2024-2027) "Samen Gezond Gewoon" van de GGD. Naar verwachting wordt er in 2027 gestart met de implementatie van het besluit over de intensivering van de samenwerking met GGD West- Brabant (Samen Sterker).

De kadernota is de eerste stap naar de begroting van de GGD voor 2027. Via zienswijze geeft uw raad aandachtspunten mee aan de GGD die worden meegenomen in de uitwerking van de begroting voor 2027.

Geadviseerd besluit

Het college stelt uw raad voor om:

1. de volgende zienswijze met betrekking tot de kaderbrief 2027 in te dienen en het bestuur van de GGD te verzoeken om hieraan gevolg te geven:

De kaderbrief schetst een ambitieuze invulling van de taken die de GGD in 2027 wil uitvoeren.

We onderschrijven het belang van de drie centrale thema's in de kaderbrief:

Kansrijk opgroeien, Gezonde leefomgeving en Mentale veerkracht.

Deze ambities sluiten aan bij onze lokale beleidsdoelen en bieden daarmee een belangrijke basis voor uitvoering van onze lokale beleidsdoelen. Tegelijkertijd constateren wij dat de kaderbrief op onderdelen onvoldoende concreet is over de financiële en organisatorische gevolgen en de impact op de invloed die de gemeente heeft op de GGD.

Wij verzoeken u om in de begroting duidelijk aan te geven:

Gevolgen van de CAO verhoging reiskosten

De GGD geeft aan dat door een CAO stijging de gemeentelijke bijdrage stijgt.

De GGD maakt in de kaderbrief geen onderscheid tussen de financiële gevolgen van de indexering en van de CAO stijging. We vragen de GGD op dit te expliciteren in de begroting en daarin een plan te maken presenteren voor kostenbeheersing.

De impact van Samen Sterker

Samen Sterker heeft grote invloed op de toekomst van de GGD en op de invloed en betrokkenheid van de gemeenteraden. We roepen de GGD daarom op om de gevolgen hiervan expliciet en transparant te verwerken in de besluitvorming over Samen Sterker en daarbij de financiën en inhoudelijke gevolgen voor 2027 te expliciteren.

Wet op de lijkbezorging

Welk deel van de Wet op de lijkbezorging wordt aan de gemeentelijke bijdrage basispakket 2027 toegevoegd. Op dit moment betalen gemeenten de kosten voor de gemeentelijk lijkschouwer per factuur. We vragen de GGD om in de begroting expliciet te maken of alle lijkschouwing wordt opgenomen in het dienstenpakket of alleen het deel dat wordt uitgebreid met de wetsaanpassing. Ook vragen we de GGD te onderbouwen waarom ervoor gekozen wordt om dit niet meer per verrichting te factureren.

2. We roepen de GGD op om in plaats van te kijken naar wat er aan het gemeentefonds wordt toegevoegd en op basis daarvan het bedrag per inwoner te bepalen, te gaan kijken wat het de GGD gaat kosten om een regeling uit te voeren. Op basis daarvan kan de GGD bepalen wat de inwonersbijdrage zou moeten zijn.
3. De bijstelling ad. € 34.700 (nadeel) verwerken in de voorjaarsnota 2026 voor de jaarschijf 2027.

Toelichting

In de Wet publieke gezondheid (Wpg) is geregeld dat gemeenten een gemeentelijke gezondheidsdienst in stand houden. De 19 deelnemende gemeenten in Midden-Brabant en Brabant-Noordoost hebben hiervoor een Gemeenschappelijke Regeling GGD Hart voor Brabant (GGD) vastgesteld.

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van alle burgers, met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en de jeugd. De GGD draagt bij aan een gezonde basis voor iedereen, zodat al onze inwoners kunnen participeren. Dit sluit aan bij onze ambities uit de Preventievisie 'Goed Beter Boekel' waarin we werken aan een gezond, gelukkig en actief leven in onze gemeente, waarin iedereen meedoet!

In deze kaderbrief licht de GGD toe hoe zij de uitdagingen (inhoudelijk, personeel en financieel) het hoofd willen bieden en toekomstbestendig willen zijn.

1.1 De uitgangspunten passen binnen het doel van de Gemeenschappelijke Regeling.

De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg. De GGD voert taken uit de Wet publieke gezondheid, toezichtstaken uit de Wet kinderopvang, gemeentelijke lijkschouwers taken vanuit de Wet op de lijkbezorging, diensten voor de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ) en Toezichtstaken vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning. De taken van de GGD zijn ondergebracht in het basispakket en in de plustaken. Het basispakket vloeit voort uit wettelijke verplichtingen en uit de keuzes van het algemeen bestuur en vormt een verplicht pakket. De uitgangspunten in de kadernota passen binnen dit verplichte pakket.

1.2 Deze kadernota sluit aan bij bestaand beleid en Visie op Preventie van Boekel

De inhoudelijke koers voor 2027 zoals in de kaderbrief is opgenomen, is de uitwerking van de toekomstvisie van de GGD en biedt een goede basisaanpak voor de uitvoering van de ambities van Boekel. De toekomstvisie 'Wij maken samen gezond gewoon' van de GGD is vertaald naar ambities in een beleidsplan 2024-2027 van de GGD. In de kaderbrief 2027 laat de GGD zien welke stappen gezet worden in 2027 op weg naar "Wij maken samen gezond gewoon". Gezondheid is een belangrijke basis voor een goed en fijn leven. De GGD beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid en doet dat zowel fysiek als online en individueel en collectief.

De GGD richt zich in de komende beleidsperiode 2027-2030 op drie thema's:

Kansrijk opgroeien, Gezonde leefomgeving en Mentale veerkracht.

Deze focus is belangrijk om de gezondheid van inwoners structureel te verbeteren en toekomstige zorgkosten te beperken. Door te focussen kan de GGD haar capaciteit en budget effectief inzetten op gebieden met de grootste impact op gezondheid en welzijn. Alle drie de ambities dragen bij aan het voorkomen van problemen en versterken elkaar onderling. Een gezonde leefomgeving ondersteunt mentale veerkracht, en kansrijk opgroeien voorkomt latere psychische en fysieke problemen.

Door te focussen op deze drie ambities investeert de GGD samen met de gemeenten in een gezonde, veerkrachtige samenleving waarin de gezonde keuze de makkelijkste moet zijn.

1.2 Voorgesteld wordt om de inwonerbijdrage te verhogen middels indexering hetgeen resulteert in een voorlopige stijging van € 46,01 naar € 48,11 per inwoner.

Onderdeel van de kaderbrief 2027 is de indexering van de inwonerbijdrage.

De GGD stelt voor om op basis van de gebruikelijke indexering de gemeentelijke bijdrage per inwoner te verhogen. Voor het bepalen van de nominale ontwikkeling wordt de methodiek van de gemeente Tilburg gehanteerd.

Kanttekeningen

1.1 Het beleidsplan 2024-2027 wordt eerder afgerond en het beleidsplan 2027 – 2030 is nog niet af.

We hebben een beleidsplan 2024-2027. Omdat dit niet gelijk loopt met de bestuursperiode wordt dit eerder afgerond en komt er een beleidsplan 2027-2030. Door het eerder af te ronden gaat de periode gelijklopen met West-Brabant. In West-Brabant loopt het beleidsplan in 2026 af. Bestuurlijk is niet gesproken over het gelijk laten lopen met de bestuursperiode.

De ontwikkeling van een nieuw meerjarenbeleidsplan 2027-2030 is gestart op hoofdlijnen. De koppeling tussen deze kadernota 2027 en het beleidsplan 2027-2030 is daarom alleen op hoofdlijnen te maken. Zichtbaar is dat in het nieuwe beleidsplan meer focus aangebracht gaat worden op kwetsbare groepen en een gezonde leefomgeving, dit is in lijn met gemeentelijk beleid.

1.2 Resultaten afhankelijk van samenwerking en pas zichtbaar op lange termijn

Het succes van deze ambities vraagt intensieve samenwerking met gemeenten, onderwijs, zorg en maatschappelijke partners. Preventieve maatregelen tonen zich vooral op langere termijn; dit vraagt blijvende inzet en geduld.

1.3 De structurele meerkosten van de nieuwe reiskostenregeling landen in de inwonerbijdragen

In de CAO gemeenten 2025-2027 is opgenomen dat er per 2026 een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer moet worden afgesproken. De GGD kent geen reiskostenvergoeding voor woon-werkvervoer naar de vaste werklocatie, wel het recht op vergoeding van dienstreizen. Om een aantrekkelijke werkgever te blijven heeft de GGD een nieuwe reiskostenregeling opgesteld met daarin een reiskostenvergoeding voor woon-werkverkeer. De GGD maakt geen onderscheid tussen de financiële gevolgen van de indexering en van de meerkosten van deze nieuwe reiskostenregeling. De meerkosten landen in de inwonerbijdrage, samen met de indexering is dit in totaal € 1,92 per inwoner.

1.4 De impact van Samen Sterker komt niet naar voren in deze kadernota

Samen Sterker: intensivering van de samenwerking tussen GGD HvB en GGD West-Brabant kan grote invloed op de toekomst van de GGD Hart voor Brabant hebben en op de invloed en betrokkenheid van de gemeenteraden. Uw gemeenteraad is middels een RIB geïnformeerd over de tijdlijn van de verkenning van "Samen Sterker" en over de tussentijdse bevindingen eind 2025.

De inhoudelijke en financiële gevolgen voor 2027 dienen expliciet en helder verwerkt te worden in de besluitvorming over de (ontwerp) begroting van 2027.

1.5 De middelen voor de Wet op de lijkbezorging worden toegevoegd aan het basispakket.

Als de aanpassing op de Wet op de Lijkbezorging door gaat, komen er een paar veranderingen voor de lijkschouwing. Het wordt verplicht om bij overlijden van kinderen lijkschouwing toe te passen om bijvoorbeeld gevallen van kindermishandeling op te kunnen sporen. Momenteel stuurt de GGD losse facturen voor lijkschouwing. In de kadernota stelt de GGD voor om dit per 2027 op te nemen in het basispakket. De GGD kijkt naar wat er bij het Gemeentefonds wordt toegevoegd en gaat op basis daarvan berekenen wat het bedrag per inwoner moet worden in plaats van dat de GGD kijkt naar wat het hun gaat kosten om de regeling uit te voeren en op basis daarvan te bepalen wat het bedrag per inwoner zou moeten zijn. Uit de kadernota 2027 is ook onduidelijk of alleen het deel voor de kinderen aan het basispakket wordt toegevoegd of dat ook de rest, waar we nu los voor betalen, hieronder valt. Daarnaast ontbreekt de toelichting waarom ervoor wordt gekozen om het op te nemen in de inwonersbijdrage.

1.6 Het is onzeker welk bedrag aan het gemeentefonds zal worden toegevoegd voor rijksvaccinaties. Voor vaccinaties is nog niet duidelijk wat het bedrag wordt dat hiervoor zal worden overgeheveld aan het gemeentefonds. Daarom staan deze posten als PM. De GGD voert echter nu al de vaccinaties uit voor maternale griep en het rotavirus. Op basis van hun eigen ervaringen zou de GGD al moeten kunnen aangeven wat het ze kost om de regeling uit te voeren en op basis daarvan te bepalen wat het bedrag per inwoner zou moeten zijn dat ze hiervoor nodig hebben. In plaats van dat de GGD kijkt naar wat er aan het Gemeentefonds wordt toegevoegd.

1.7 Het is onzeker welke toevoegingen voor SPUK-regelingen aan het gemeentefonds zullen gaan plaatsvinden.

Het is nog niet duidelijk welke specifieke uitkeringen (SPUK-regelingen) uitkeringen die de GGD nu vanuit het rijk ontvangt, zullen worden overgeheveld aan het gemeentefonds. Daarom staan deze posten als PM. De GGD ontvangt middelen vanuit het rijk voor het Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord (AZWA). De GGD geeft aan dat de landelijke korting van € 2 miljoen in 2026 te overzien is.

In 2027 krijgt de GGD HvB € 5 miljoen. Het is onduidelijk of de GGD hiermee kan blijven doen wat ze al doen, of dat de GGD hiermee meer kan gaan doen dan ze al deden.

Financiën

De gemeentelijke bijdrage voor het basispakket is in 2026 € 46,01.

Ten gevolge van de indexatie die overeenkomstig de GR volgens het systeem van de gemeente Tilburg wordt vastgesteld, stelt de GGD voor om de inwonersbijdrage met € 2,10 te verhogen in 2027.

Opbouw Gemeentelijke bijdrage basispakket 2027

Indicator	Bedrag in euro's
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2026, per inwoner	46,01
Indexering 2027 en reiskostenregeling medewerkers GGD	1,92
Wet op de lijkbezorging	0,18
Toevoegingen gemeentefonds: maternale griep en rotavaccinatie (RVP)	PM
Overheveling specifieke GGD SPUK-regelingen naar gemeenten	PM
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2027, per inwoner	48,11

Naast de indexering zijn twee nog niet ingevulde (PM) posten opgenomen in de financiële paragraaf.

De eerst betreft een wijziging in het rijksvaccinatieprogramma (RVP). Voor aanpassingen van het contactschema RVP ontvangen we middelen in het gemeentefonds. Deze zijn nog niet bekend en om die reden niet meegenomen in de inwonersbijdrage. De mutatie is voor de gemeente budgettair neutraal.

De andere PM post betreft de overheveling SPUK-regeling naar gemeenten. Indien het Rijk verschillende specifieke uitkeringen bedoeld voor de GGD in het gemeentefonds stort, wordt de inwonerbijdrage 2026 hiermee verhoogd. Hier is nog geen duidelijkheid over en niet alle SPUK's zullen naar gemeenten worden overgeheveld. Of overheveling leidt tot een verhoging van de inwonerbijdrage moet nog per regeling bekeken worden. De GGD kan de inwonersbijdrage alleen verhogen bij SPUK's die horen bij wettelijke taken of het vastgestelde basispakket.

Eerdere besluitvorming – kadernota 2026

Voor de meerjarenraming 2024-2027 werden door de GGD de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- constant prijsniveau: geen indexering van baten en lasten tussen 2024 en 2027;
- 10 jaar gelijkblijvende vrijval uit de nieuwe reserve dekking kapitaallasten;
- geen verlenging van de beleidsagenda versterking infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid waardoor de begroting na 2024 € 1,2 miljoen naar beneden gaat. Over structurele investeringen vanaf 2025 moet het ministerie van VWS nog besluiten;
- geen incidentele baten en lasten.

Uw Raad heeft in de vergadering d.d. 20 februari 2025 de volgende zienswijzen aan de GGD Hart voor Brabant overgebracht:

- a. De gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt hanteren voor 2026, zijnde de bijdrage ad. € 507.530 en
- b. de ambities voor 2026 en de jaren 2027-2029 hierop aanpassen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.
- c. De bekostiging Oekraïense ontheemden niet meer in rekening brengen bij de individuele gemeenten.

We hebben begroot voor 2027 (opgenomen in de begroting 2026) een bedrag van € 527.300.

Kostenplaats / kostensoort	2025	2026	2027	2028	2029
** Saldo	507.000	527.300	527.300	527.300	527.300
* 671003 Geneeskundige en gezondheidsdienst	507.000	527.300	527.300	527.300	527.300
4433001 Bijdrage G.G.D., algemene gezondheidszorg	507.000	527.300	527.300	527.300	527.300

De gevraagde inleg over 2027 is € 48,11 per inwoner.

Rekening houden met het aantal inwoners per 01.01.2026 (voor nu nog niet definitief) bedraagt de bijdrage 2027:

Aantal inwoners (per 18.12.2025) $11.676 * € 48,11 = € 561.732,36$ – afgerond € 562.000.

De bijstelling bedraagt over 2027 $€ 562.000 - € 527.300 = € 34.700$ (nadeel).

Deze bijstelling zal verwerkt worden in de voorjaarsnota 2026 voor de jaarschijf 2027.

Landelijke middelen

Het Rijk stelt aan gemeenten voor meerdere beleidsterreinen geld beschikbaar.

De GGD stelt dat gemeenten deze bedragen deels kunnen doorgeven aan gemeenschappelijke regelingen. De GGD gaat ervan uit dat de specifieke uitkeringen, die in 2026 overgeheveld worden naar het gemeentefonds, door de GGD vertaald worden naar de gemeentelijke bijdrage in lijn met de wet gemeenschappelijke regelingen. *“Dit soort aanpassingen is voor de gemeenten budgetneutraal”.*

De gemeente Boekel kiest er nog steeds voor om zelfstandig te bepalen hoe de algemene middelen en specifieke uitkeringen besteed worden, waarbij de voorkeur wordt gegeven aan lokale inzet. Dit geldt met name voor de SPUK GALA middelen; De GALA middelen zullen in Boekel voornamelijk lokaal worden ingezet en niet per definitie worden overgedragen aan de GGD.

Samen met de contactambtenaar van de GGD wordt gekeken naar lokale ontwikkelingen en signalen in Boekel en Venhorst en daar wordt zoveel als mogelijk lokaal op ingezet. Het overleg met onze contactambtenaar van de GGD is effectief en efficiënt en zeer plezierig. De preventiemedewerker van de GGD is toegevoegd aan de Dorpsteam.

Gegeven de voorgelegde kadernota 2027 is sturing op de GGD Hart voor Brabant een utopie.

Effecten BTW-BCF-VPB

Niet van toepassing

Participatie

Het vragen om een zienswijze is een onderdeel van participatie; meedenken over beleidskeuzes en richting.

Alternatieven

Niet van toepassing

Communicatie/publicatie

Het Algemeen Bestuur van de GGD stelt de Kadernota 2027 in zijn vergadering van 25 maart 2026 vast. Een eventuele zienswijze kan de raad vóór 11 maart 2026 kenbaar maken, zodat deze bij de definitieve vaststelling van de kadernota 2027 kan worden meegenomen.

Uitvoering/Vervolg

Na besluitvorming door uw gemeenteraad wordt een brief verzonden aan de GGD met de zienswijze. Uw zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de GGD zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 25 maart 2026. Tijdens deze AB vergadering wordt de kadernota vastgesteld waarna de GGD de begroting 2027 kan opstellen.

Over de begroting neemt het AB op 8 juli 2026 een besluit. Conform artikel 25 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad voor die tijd in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze te geven op deze ontwerpbegroting. Indien de begroting wordt vastgesteld vormt dit de basis van de uitvoering van de taken publieke gezondheid voor 2027.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel

De secretaris

De burgemeester

J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlage(n)

1. Kaderbrief 2027 GGD Hart voor Brabant
2. Kadernota 2027 GGD Hart voor Brabant